

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA IX.

BROJ 3.

Sibenik, 16. siječnja 1938.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA

UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Moramo i hoćemo!

Zašto se ovih dana, kroz čitav »Tjedan protiv psosti«, govorilo, propovijedalo i nagovaralo da se ostavimo psosti, te naše otvorene rane, koja se već davno tako o-gnojila da izdaleka zaudara? Zar se govorilo i propovijedalo samo zato da se nešto govori i propovijeda?

Duboki su razlozi koji naše svećenike i dobre katoličke svjetovnjake potaknuše na to.

Vrhovno počelo svega je Bog! A mi baš nad tim vrhovnim Počelom počinjamo zločin, kad izgovaramo bogokletve i ostale gadne psosti.

Griješ! Teški grijeh je bogokletva! A grijeh je užasni i strašni misterij koji nećemo nikada potpuno moći spoznati. Tek onda kad bismo mogli shvatiti bit Božju, shvatili bismo i misterij grijeha. Ali to se neće i ne može nikada ispuniti!

Zato je i naš vrućekrvni Dalmatinac sveti Jeronim ustvrdio, da je psost između svih zločina najveći zločin, pa je prema tome i psovač najveći zločinac!

Eto prvoga razloga koji nas sili da navijestimo oštru i otvorenu borbu proti psosti.

Psost je, dakle, grijeh, a grijeh je zločin. — A što rade državne vlasti sa zločincem? Vezuju ga u lance, bacaju u podzemne tamnice i osuđuju na globu, robiju ili smrt!

Što drugo ne može očekivati ni psovač! I on, kao najveći zločinac, zaslužuje kaznu. I to najveću i najstrašniju kaznu što je možemo zamisliti.

Ima država koje u svojim zakonima predviđaju kaznu za javne psovače. Ali te su kazne, neznatne, a onda se rijetko kada i izvršuju. Međutim, zločin ostaje zločin, i ne može, ako vjerujemo u Pravdu, ostati nekažnjen. Pa, zaista, ni ne ostaje!

Ne moramo biti nikakvi bajači i praznovjere, ali ipak moramo reći da se nad današnjim svijetom strašno izvršuje nepodmitljiva Božja pravda. — Eto, podigosmo nebodere do oblaka, s avionima letimo i povrh oblaka, debelim knjigama ispunismo ogromne biblioteke, svladamo i korisno upotrebismo bezbroj prirodnih sila, a ipak svaki novi dan nam osvije sve

Rad Crkve je vjerski, a ne politički!

Sv. Otac o progonima katoličke Crkve u Njemačkoj

Na Badnjak 1937. kardinalski zbor, zajedno s rimskim crkvenim dostojanstvenicima, čestitao je Sv. Ocu božićne blagdane. U ime svih kardinala pročitao je adresu Sv. Ocu, u kojoj je spomenuo sve važnije datume minule godine, kard. Granito Pignatelli di Belmonte, dekan kard. zboru. Nato je Sv. Otac odgovorio značajnim govorom, koji, radi njegove važnosti i aktualnosti, donosimo u izvodu, prema vatikanskom listu »L' Osservatore Romano« od 25. XII. pr. g.:

Naše doba pokazuje nam jadni svijet u teškim iskušenjima, koja ga muče, i pogiblima, kojima je odasvud ugrožen. No najviše nas žalosti — rekao je Sv. Otac — činjenica, da se u Njemačkoj, kršćanska vjera proganja. Treba nam stvari imenovati njihovim imenom: zato svjesno kažemo, da se u Njemačkoj vjera progoni. I ako tvrde, da progona nema, mi ipak znamo, da progoni jesu, i to vrlo oštri te veoma žalosni po svojim posljedicama. Progona, koji se ne služe samo silom, već i grožnjama, pritiskom, neistinom i lukavošću.

To Sv. Oca silno boli, tim više, što je uvijek bio i još uvijek je najveći prijatelj Njemačke. Papa pozna Njemačku po njenim najboljim predstavnicima, po njenom narodu i njenoj visokoj kulturi. Tim više je žalostan, što se danas u Njemačkoj tako kruto vrijeđa istina i što tamo ne napadaju samo Sv. Oca, već svo katoličko svećenstvo, katoličku vjeru i svetu Crkvu, koju je sam Bog povjerio na zemlji Papinom vodstvu i skrbi.

Kažu nam u Njemačkoj, da katolička vjera nije više katolička, već da je postala čisto politička ustanova, što im služi samo za izliku, da lakše progone Crkvu, jer se tobože ne radi tu o nikakvim progonima, već o obrani pred crkvenom politikom. Tu se radi o potpuno istoj optužbi kao tada, kada su našega Gospodina dovukli pred Pilata i tamo ga optužili, da vodi po-

litiku, da je uzurpator vlasti i urotnik, neprijatelj cesarova, koji je zasnovao urotu protiv rimske države. Pilat, koji tu optužbu nije razumio ili se pak pretvarao, kao da je ne razumije, zapitao je Krista: »Jesi li ti kralj?« To će reći: Da li si baš zato došao, da strmoglaviš kao kakav veliki politički vođa naše carstvo? No Gospodin mu je odgovorio božanskim mirom: »Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi bilo moje kraljevstvo od ovoga svijeta, moji pristaše zgrabili bi oružje i došli bi mi u pomoć.«

Tako — nastavio je Papa — možemo reći i mi. Kad bismo Mi vodili politiku, koju Nam predbacuju, u tom svijetu, u kojemu se opet toliko govori o naoružanju i ratovima sigurno bismo imali nešto riječi i upliva te svoje mjesto među političkim silama. Uistinu ne vodimo takve politike niti radimo oko toga, da bismo slijedili kakve političke ciljeve, već smo zato tu, da navještamo istinu i da za nju svjedočimo, onu naime istinu, koju svijet tako malo uvažuje, dok se međutim brine za sve drugo, baš tako kao i Pilat, koji je pitao: »Što je uopće istina?« Svečano izjavljujemo pred cijelim svijetom: Mi ne vodimo politiku. Kad bi to bila istina, i Nama bi lako došli u pomoć s oružjem. Ta po čitavom svijetu imamo svojih dragih i vjernih sinova. Mi se brinemo i radimo samo za vjeru i za ništa nam drugo nije stalo.

Dakako — nastavio je Sv. Otac — naša vjera zahtijeva, da svaki kršćanin i svoje zasebno i društveno življenje upravi po zakonu Božjem, po zahtjevima Isusa Krista. No da li se to zove politika ili vjera? Mi ne slijedimo nikakav drugi cilj, već da se i u državnom življenju i u socijalnim odnošajima poštu-

ju Božje zapovijedi, kao što ih mora da poštuje svaki kršćanin sam za se. Ako dakle tko tvrdi, da zlorabimo vjeru u politične svrhe, to je najgora, što se može komu da spocitne iznači klevetanje ne samo svih biskupa i svećenika, već i svih dobrih katolika, koji nemaju nikakve druge krivice, nego tu, da su pokornici Božjim zakonima i da po tim zakonima živu te tako najviše doprinose blagostanju države. Svatko, tko hoće vidjeti, vidi, da ne slijedimo nikakve druge svrhe i da naglašujemo državljanske kreposti i socijalne dužnosti, koje mora svatko ispunjavati po svojoj savjesti, ne iz straha ili sebičnih razloga, već svijesni svoje odgovornosti pred svojom savješću i samim Bogom. I zato još jednom dižemo svoj glas i svečano izjavljujemo pred cijelim svijetom, da ne vodimo politiku, već se samo brinemo za vjeru.

Nato je Sv. Otac kazao, da nam ne preostaje ništa drugo, nego da podignemo svoju dušu i svoje srce k Bogu, koji neka nam dođe u pomoć. Samo će On moći učiniti, da će naša nastojanja i naše molitve uroditi svojim plodom, te će upoznati istinu i oni, koji protiv nje rade. Ne smijemo izgubiti ustrpljenja ni pouzdanja u Božje milosrđe te moramo moliti i za one, koji nam nanašaju nepravdu i trpljenje te napadaju ono, što nam je toliko sveto, da bismo, kad bi to trebalo, dali za to i svoj život.

Tada je Sv. Otac zaključio ovaj svoj značajan govor i svima prisutnima zaželio sve najbolje za blagdane i Novu godinu te im podijelio svoj apostolski blagoslov.

Socijalno zrnje

STALJIN

U počast Staljina su bezbožnici sastavili litanije koje su prvi put

crniji, i sve više se zaplicemo u mrežu, iz koje ne znamo naći izlaza.

A što je to? I zašto je tako? — Ne pokazuje li se baš u tome, kako se nad nama ispunjava riječ svetoga Pisma:

»Proklet bio, ko psuje ime Božje!«

Tražimo, i naći ćemo mnogo uzroka današnjem metežu u svijetu. Ali nemojmo se zavaravati i misliti, da na to uplivaju samo naravni razlozi. Mi, kao kršćani, vjerujemo u Boga i Njegovu pravdu, pa zato i vjerujemo da se ta Pravda, baš u našim danima, izvršuje nad svima nama!

Nije li i to jedan razlog, da postanemo nepodmitljivi protivni-

ci svakoga grijeha, a navlastito psosti, toga najvećeg zločina?

Ali i kad ne bi sve to bilo tako. Kad bi sve to bila samo obmana, morali bismo se ipak ostaviti psovanja, jer je to sramota za razumnoga čovjeka. Dakle za svakoga razumnog, a još više za onoga koji se smatra kulturnim!

Ružna riječ razotkriva i ružnu dušu. Ne može biti kulturni onaj koji nekulturno govori! A zar psost nije ružna, i zar psovanje nije nekulturan govor?

Mi smo se naučili na zrak koji dišemo. Ali kada se uspinjemo na visoka brda, dišemo sve ubrza-

nije i srce nam sve jače kuca, jer se nismo privikli visinskom zraku. — Tako je i s našom dalmatinskom sramotom, sa psošću. Čujemo je svaki dan po hiljadu puta, pa nam se ne čini tako strašna. Ali kad dođe koji stranac u naše krajeve, zgraža se nad našom zaostalošću koja mu se otkriva u nepojmljivo, ogavnim i strašnim psovkama.

Pa zato, kad ne bismo već na ništa drugo gledali, to bi nam moralo natjerati crvenilo u lice i prisiliti nas, da konačno prekinemo sa psovanjem, i tako operemo sa sebe tu crnu ljagu i sramotu.

Hoćemo li?

Moramo, pa zato hoćemo!

pjevali na VIII. kongresu sovjeta u Moskvi. Ovako počinju: »Velika glavo svjetskoga proletarijata; naš predragi Staljine; mudra glavo naroda; najgenijalniji vođa naše države; naš veliki i vjerni šefu; prijatelju i oče...« itd.

A dobro je da znamo što je Lenjin mislio o Staljinu. Jednom je rekao: »To je oholica, lisjak«. Godine 1923. se izrazio: »Staljin je previše živinski. Zato savjetujem drugovima, neka promisle, kako ga treba ukloniti i nadomjestiti s čovjekom, koji će u svakom obzir biti bolji od druga Staljina, t. j. koji će biti ustrpljiviji, otvoreniji, ugledniji, uslužniji drugovima« itd. U jednom pismu Lenjin kaže: »Moram svjetovati da druga Staljina ne imenuju za moga nasljednika, jer je neumoljiv, neuljudan, prenagao, nelogičan i hlepi samo za vlašću i moć«.

Da je doista takav, potvrđuju nam svakidašnje vijesti iz Rusije. Radi prevelike obubljenosti uzeo je za svoju ličnu stražu 3 tisuće Georziaca, koji ga čuvaju dan i noć!

ZA KOGA NEMA POMILOVANJA

Po vijestima iz Moskve bila je za 20-godišnjicu komunističke Rusije u nacrtu i amnestija. Šef GPU Ježov oštro je ustao proti tomu, jer da sovjetska Unija u današnje vrijeme ne može dijeliti amnestije. Ako se baš vlada želi odlučiti za amnestiju, od toga svakako moraju biti isključeni:

1. Osobe koje su osuđene radi trockizma ili špijunaže;
2. svećenici i drugi religiozni elementi koji su u tamnicama radi djelovanja protiv bezbožnog pokreta.

PROFESURA BEZBOŠTVA

»East Information — Bureau« javlja iz Moskve da je sovjetska vlada odredila da stolicu za bezboštvo po raznim ruskim univerzama i visokim školama mogu zasjeći samo članovi komunističke stranke ili organizirani borci za bezbožni pokret. Imenovanje za profesora ateizma može postići samo tko javno i s uspjehom djeluje za bezboštvo i samo u suglasju s glavnim saavjetom bezbožnoga pokreta. Prvi naslov profesora su bezbožnici dali svom vodi Jaroslavlskom.

ZA ŠTO SE ZANIMAJU ŠPANIJSKI KOMUNISTI?

Španjolski bezbožnici su zamolili sovjetsko nakladno društvo »Antigis« da im štampa bezbožne brošure u španjolskom jeziku. Kažu da nemaju ni papira ni radne sile. Rusi su udovoljili toj molbi. U nacrtu imaju ove knjižice: Do-

lores Ibaruri (Pasionaria« poznata krvoločna komunistička hijena): »Borba španjolske proti Crkvi; generalni tajnik španjolske komunističke stranke Diaz; »Crkva, gnijezdo proturevolucije u Španiji«; Nelken: »Povijest španjolskoga građanskog rata«; ministar Fernandez: »Povijest bezboštva u španjolskoj«. Naklade su ogromne.

Kako po ovome vidimo, španjolske komuniste najprije zanimaju socijalna pitanja i pomoć bijednom radničkom proletarijatu!

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 16. I.: *Druga nedjelja po Bogojavljenju.* — Sv. Marcel, Papa i mučenik. Izabran je za Papu 310. g., a počinio je mučeničku smrt g. 311.

Ponedjeljak, 17. I.: Sv. Antun, opat. Skoro cijeli život proživio je u egipatskoj pustinji. Umro je u 105 godini života g. 356.

Utorak, 18. I.: *Stolica sv. Petra u Rimu.* Danas počinje »Molitvena Osmina« za sjedinjenje kršćanskih crkava i povratak Petrovoj stolici.

Srijeda, 19. I.: Sv. Kanut, kralj Danske i mučenik. Umro je koncem jedanaestoga vijeka.

Četvrtak, 20. I.: Sv. Fabijan i Sebastijan. Sv. Fabijan podnio je mučeničku smrt za progona cara Decija. Upravljao je Crkvom petnaest godina. Sv. Sebastijan radi sv. vjere bijaše najprije strjelicama, a onda šibama izbijen, dok Gospodinu nije izručio svoj besmrtni duh. Sv. Sebastijana završuju pobožni kršćani u bolest i kuge.

Petak, 21. I.: Sv. Janja, uzor dječičanskih duša i mučenica sv. djevičanstva. Radi djevičanstva bila je najprije bačena na lomaču, a zatim joj je krvnik mačem otkladio glavu.

Subota, 22. I.: Sv. Vincencij, dakon i mučenik.

II. nedjelja po Bogojavljenju

Citanje poslanice blaženoga Pavla Apostola Rimljanima (12, 6—12). — Braćo! Imamo različite darove po milosti koja nam je dana: ko (ima) proroštvo, (neka ga upotrebljava) po mjeri vjere; ko (ima) službu, neka služi; ko ima da poučava, neka poučava; ko ima da opominje, neka opominje; ko daje, neka daje pravo; ko upravlja, neka se brine; ko čini milosrđe, neka čini s veseljem. Ljubav neka bude bez pretvaranja. Mržnji na zlo prijanjajte

uz dobro. Braškom ljubavlju jedan drugoga ljubite. Sa poštovanjem jedan drugoga pretječite. U skrbi ne budite nemarni; duhom vatrenim služite Gospodinu. Nadom se veselite, u nevolji budite strpljivi, u molitvi budite postojani. U potrebama svetima (t. j. kršćanima) pomažite. Gajite gostoljubivost. Blagosiljajte one koji vas progone, blagosiljavajte a ne kuniti. Računajte se s onima koji se računju a plaćite s onima koji plaću. Budite jedne misli među sobom. Ne težite za visokim stvarima, nego se držite niskih.

† *Slijedi sv. Evanđelje po Ivanu (2, 1—11).* — U ono vrijeme: Bila je svadba u Kani Galilejskoj i ondje bijaše Mati Isusova. A pozvan bi i Isus i učenici Njegovi na svadbu. I kad ponesta vina, reče Mati Isusova Njemu: »Vina nemaju.« Reče joj Isus: »Što je meni i tebi, ženo? Još nije gošao moj čas.« Reče mati Njegova slugama: »Štogađ vam reče, učinite!« A onaj bijaše šest kamenitih sudova za čišćenje običajno Zidovima, a svaki je držao po dvije ili tri mjere. Reče im Isus: »Napunite sudove vodom!« I napuniše ih do vrha. I reče im Isus: »Zgrabite sada i ponesite staromu svatu!« I ponesoše. A kad stari svat okusi od vode koja je postala vino, a nije znao otkuda je, a sluga su znale koje su zagrabile vodu, pozove stari svat zaručnika i reče mu: »Svaki čovjek iznosi najprije dobro vino, a kad se ponapiju, onaj slabije; a ti si čuvao dobro vino do sada.« Ovo učiní Isus u Kani Galilejskoj kao početak čuđesa i objavi slavu svoju i vjerovaše u Njega učenici Njegovi.

Prvo čudo Isusovo

Ove druge nedjelje po Bogojavljenju Crkva se sjeća prvoga čuda Gospodnjega na svadbi u Kani Galilejskoj.

Kakvo značenje ima ovo čudo za nas? Krist se nije zadovoljio tim, da prije tisuću i devetsto godina pozove svoje učenike na onu svadbu i da samo tada izvrši tako čudesno pretvaranje. On još i danas nešto slična čini na još tajinstveniji, ali još stvarniji način.

Dapače, naš Gospodin učinio je ono svoje prvo čudo, osobito u vidu onoga, što je imao učiniti u buduće.

Djelovanje Isusovo u Crkvi

Sva čudesa Isusa Krista, pa i sam Njegov život, samo su slika Njegova rada i djelovanja u Crkvi, jer svrha svih Njegovih djela na zemlji bila je spas ljudi. Možemo dakle reći, da je

prvo čudo Isusovo simbol onoga, što On radi i djeluje u svojoj Crkvi i onoga, što On, danas, radi i djeluje u sv. Misi.

Odavle moramo shvatiti, kakvu važnost ima za nas život Isusov. Po njemu možemo također zaključiti, što On hoće da izvrši u našoj sredini, a i događaji Njegova života nas uče, kako se mi imamo ponašati u sličnim prilikama. Iz toga nužno slijedi, da ne smijemo biti samo jednostavni posmatrači ovih evandeoskih događaja, već se moramo postaviti na mjesto onih, koji su ih doživjeli. Danas ćemo biti oni pozvanici na svadbu u Kani Galilejskoj, pa makar i zaručnica i zaručnik. Isus i Marija su u našoj sredini.

„Štogađ vam reče, učinite!“

OKRUŽNI KRIZARICKI TEČAJ U ŠIBENIKU. Šibensko Križaričko Okružje priređilo je za sva svoja društva tečaj 5.—7. I. t. g. Održavanje su se ova društva i poslala su svoje delegacije: Primošten (2), Krusovo (4), Vodice (3), Skrađin (2). Osim ovih tečaju su prisustvovala 4 djevojke iz Zlarina te Križarice iz Šibenika. — Tečaj je vodila s. Pavletić L., a započeo je sv. Misom i saživom Duha Svetoga, te svršio s posvetom Presv. Srcu i »Tebe Boga hvalimo«. Svaki dan su tečajke slušale sv. Misu, preko koje je duhovnik preč. don A. Radić održao ekzortu, a drugog i trećeg dana sve su pristupile k sv. pričesti. — Predavanja su bila ideološka i praktična. Osobitu važnost dalo se debati i praktičnim zaključcima. Održana su ova predavanja:

1. Kratka povijest i duh križarstva (Pavletić L.);
2. »Prosvjetni rad u križ. organizaciji« (Prolić J.);
3. »Praktični rad križarica« (Bujas D.);
4. »Brak« (Ostojić M.);
5. »Mješoviti brakovi« (Ostojić M.);
6. »Uzgoj Malih Križarica« (Bačić M.);
7. »Praktični rad s Malim Križaricama« (Matković M.);
8. »Samostan« (don A. Radić) i 9. »Dr. Ivar Merz« (Prolić J.). — Tumačio se Poslovnik (osobito vođenje prosvjetnih sastanaka obojarskih sjednica, zapisnika itd.). Svako su predavanje tečajke s interesom pratile a one ukoliko napisale. Osim toga tečajke su učile pjevati križarske pjesme i razne igre za Male Križarice. Male Križarice su imale svoj uzorni sastanak pred tečajkama. Isto tako bio je i uzorni prosvjetni sastanak svih šibenskih Križarica (učenica, omladinki i kuć. pomoćnica), koje je uz duhovnika preč. don A. Radića prisustvovali i preuzv. biskup. Križarice su radnosno dočekale Preuzvišenoga kao svoga dobrog oca, da čuju njegove svete i očinske riječi. — Tečaj je svršio, ali sigurno ga tečajke neće zaboraviti. Šibenske Križarice sjećat će se uvijek požrtvornosti svojih seoskih sestara, koje nisu žalile ni zime ni puta, da dođu (neke čak i 8 sati pješice) k nama, a sigurno ni naše drage seoske sestre neće zaboraviti ako ništa drugo, a ono barem iskrenu i srdačnu susretljivost svojih sestara u gradu, s kojima isto misle i isto osjećaju.

Križarica

Jesam li podmirio pretplatu?

odjevenih, ali praznom dušom, kojima je sva finoća u tome, da znadu oponašati muškarce u onome što je zlo, ili one kojima je to tobože neka zakletva.

To je prosto. To treba osuditi i svim silama suzbijati. To ženu ponizuje dotle, da će je danas sutra muškarci tretirati kao životinju za zabavu. U »Kat. Tjedniku« čitam o položaju današnje žene: Ukrali su joj čas, ne štjuju je, lišili su je svih viših atributa itd. Da, priznajmo, ko je tome kriv. Mi same. Same smo tome krive, kada hoćemo da oponašamo druge u prostoti, surovosti, nezahvalnosti prema samom Bogu, kad hoćemo da budemo tobože ravnopravne onima s kojima smo po svojoj biti uistinu jednake, ali ne po svojoj naravi, svojstvima i vlastitostima kao i fizičkim i moralnim funkcijama.

Kako se današnja djevojka pokazuje malena, mizerna, siromašna, prazne duše i srca i još praznije pameti, kad mnogo brblje, visoko digne glavu i u kući i ulici, osobito kad osjeća da je neko promatra ili sluša, govori koješta, a što je najgora psuje. Ne moraju to biti teške psosti, ali i to

Podlistak

Djevojka i psost

(Govor gdice Pavletić Lidije na zborovanju ženske omladine u Šibeniku proti psosti 9. I. 1938.)

Bog je naš Stvoritelj, naš najveći Dobrotvor. Niko nas nije nikada toliko ljubio niti će nas ljubiti kao On. U ponoru vječnosti mislio je na našu malenkost. Zato nas je i stvorio, za to nas i uzdržava bez ikakve naše zasluge. Sve je Njegovo, što imamo: materijalno i duhovno... Samo grijeh je naš. Zato s pravom traži od nas poštovanje, ljubav, čast, ali i to traži zato, jer je to za naše bolje, jer ćemo tek tada biti sretni.

I danas ljudi — iz zahvalnosti prema Bogu, što ih je stvorio, što im je dao život i sve što za život treba! — psuju Ga i grde, zamislimo, Njega — Najvećega, Najsilnijega, Najmoćnijega, Njega, pred kojim drhće nebo i zemlja, pred kojim nijedno stvorenje nije čisto.

Da, katoličke djevojke, zato smo mi danas pristupile k sv. pričesti, da Mu nadoknadimo nanese ne uvrede, zato smo se večeras

ovdje sastale, da zajedno sve skupa potaknemo jedna drugu na što veće štovanje Boga i na što veći rad na suzbijanju psosti.

Da je psost svake vrste raširena u našem narodu među muškarcima a i ženama, suvišno je govoriti. — Neću govoriti o psosti kod muškoga svijeta, već samo kod ženske omladine.

Može li biti išta prostije, išta nedostojnije, bezobraznije, nezahvalnije, surovije negoli što je uvrjediti nekoga ko nam je dao život. A Bog je Onaj koji nam je poklonio život. Kako smo brzi da planemo kad nam neko opsuje majku. Znamo reći: »Sve mi psuj — samo majku nemoj!« A Bog je nama dao tu majku. On nam je neizmerno puta bolji od majke. Zar nije to vrlo nać nezahvalnosti, kad se n. pr. neko utaplja i drugi ga spasi, pak ga taj za zalvalu, stane vrijedati i psovati najpogrdnijim riječima? A takvi smo mi ne prema ljudima, nama jednakima, već prema Bogu, koji nas je spasio svojom smrću na križu! Da, djevojke, razmišljajmo o Ljubavi radi koje je Riječ tijelom nastala, o ljubavi koja je na križ

propeta bila i o našoj mržnji, kad se pridružujemo Židovima koji su svoga Boga proganili prije nego se i rodio, i onda, kad se rodio; dok Ga napokon nisu popljivali, išibali, te izruganoga, poniženoga, prezrenoga propeli.

Možda se Vi zgražate na ove moje riječi. Znam, reći ćete: »Naša su usta čista. — Né, mi nijesmo uopće u svom životu Boga uvrijedile.« Dozvoljavam. Ali zar ne opažamo kako se i nesvijesno i nas hvataju ne teške psosti, ali neki vrlo ružni običaji. Pogledajte je: Djevojka je, lijepa, elegantna, fino obučena. Dan je krasan. Svetac. Sve je svečano. Osjeća se nešto svetačkoga u prirodi, suncu, moru, u čitavoj atmosferi. Ona se šeta. Ima na to potpuno pravo. Zgodna je. Privlači. Dok je promatraš iz daleka, osjećaš radost u srcu. Eto, i ta njena ljepota od Boga je stvorena. Makar je kratkotrajna, i ona Njega hvali i časti. Ali, prođi blizu nje. Čuješ: »Bogami, pa kad ti kažem da je takol« Oh, kako porazno, kako odbojno to djeluje... Kao da te zalio mlaz hladne vode. Ne samo jedna i druga, već 3 pa i 10 i 30 i mnogo takvih djevojaka naći ćemo lijepo i fino

BROJ 31
Katoličke
Glavni
World Her
meza je u
sporovima.
Ocu:
U ovom
nom svijetu
opću simpat
deber i hra
brige. Uza s
tešku bolest
njegovog
bijent. Bla
Božju čast, s
i za čovječje
uspješno gled
selja, zašti
u čovjek
koja traži sa
drži barjak
re u vrijeme
čimstvenom
čovjeka koje
i koje ga ope
za vječna p
samo katolika
stava.“
Sasvim
gledni novina
peljivi“ Niko
INDIJAN
Voda na
Nehr u izjav
katolicizmu:
„Protest
lagoditi nov
preuzeti najb
grad. Ali s
bila propast,
mizirano vjera
tvorio se u r
ko mišljenje.
Rimo-ka
toj nesreći,
rom izvornom
se bude drž
da je katoli
vjera na zape
Ja nem
mao, bila bi
U BOJ PR
Amerika
Američki
ja je pozna
moralnih fil
Katolički
su po novin
slaba štampa
filmovi. Taj
lične osobe
nih Država.
Inicijati
ski Savez u
akciju podu
štampa glav
povijedaomic
Pridružili s
nili su sve
jih izloga t
rast nemora
va natjerao
vrijeda ve
jeda njenu
je nekim b
okrstiti ni
bičem koje
ge. To tre
ju svi koji
koji nisu n
koji su pro
ličko.
Slušajte
lutkama sm
šta govore
»k vragu«
re kad te
druge poz
za svoju un
kako se st
osuduju i
znim tikva
No ne
ža da je ž
vati, već d
krive, što
se zaustavi
van kuće
samo spon
Siroma
ca. Zarade
bo. Mjere
mo neka j
jako malo.
se ustane
— a drugi

Katoličke pobjede

STO JE PIO XI.?

Glavni urednik „New Yorker World Herald“ prije nekoliko vremena je u uvodniku pisao o vjerskim sporovima. Tom zgodom piše o sv. Ocu:

„U ovom duhovno tako rastrovanom svijetu pobuđuje časní lik Papin opću simpatiju i divljenje. To je velik, dobar i hrabar čovjek, pun skrbi i brige. Uza svu svoju visoku starost, tešku bolest i trpljenje, puno boli, njegovo oduševljenje i žar su neoslabljeni. Blago inježno ipak se neuklonjivo bori neshvatljivom borbom za Božju čast, svjetovnu vrijednost Crkve i za čovječje dostojanstvo. Otvoreno i uspješno gleda taj prijatelj mira i veselja, zaštitnik siromašnih i poniženih, u čovjeku nešto više od životinje koja traži samo hranu i krov. Visoko drži barjak kako razuma tako i vjere u vrijeme kada napadaju dosada jedinstvenom bjesnoćom obe te odlike čovjeka koje ga razlikuju od životinje i koje ga oplemenjuju. Pio XI. nastupa za vječna prava i vrednote — ne samo katolika, nego čitavoga čovječanstva.“

Sasvim drukčije govori ovaj ugledni novinar o Piju XI. negoli „trpeljivi“ Nikolaj Velimirović!

INDIJANAC O KRŠĆANSTVU

Voda nacionalne stranke u Indiji Nehru izjavio je o protestantizmu i katolicizmu:

„Protestantizam se nastojao prilagoditi novim prilikama i htio bi preuzeti najbolje što ima istok i zapad. Ali s vjerskoga stajališta je to bila propast, t. j. postavio se kao organizirana vjera između dva sjedala: pretvorio se u religiju čuvstava i trgovačko mišljenje.“

Rimo-katolička Crkva je izbjegla taj nesreći, jer je ostala vjerna starom izvornom nauku i cvasti će, dok se bude držala stare vjere. Čini se, da je katolicizam danas jedina živa vjera na zapadu.

Ja nemam vjere. Ako bi je imao, bila bi živa vjera na zapadu...“

U BOJ PROTIV SLABE ŠTAMPE!

Amerika nam daje primjer! Američka legija pristojnosti, koja je poznata po borbi protiv nemoralnih filmova, i u ovom prednjači.

Katolički svećenici i svjetovnjaci su po novinama pozvali u boj, jer je slaba štampa opasna isto kao i slabi filmovi. Taj su proglaš potpisale različite osobe sviju Američkih Udruženih Država.

Inicijativu je dao Katolički Ženski Savez u državi Indijani. Tu su akciju poduprli načelnik, policija i štampa glavnoga grada Indijane. S propovijedaonica su nastupili i svećenici. Pridružili su se i trafikanti. Uklonili su sve nepristojne listove iz svojih izloga te postavili natpis: „Porast nemoralnih i sablažnjivih listova natjerao me je, da zaustavim pro-

daju sviju listova koji vrijeđaju opću pristojnost.“

Tomu pokretu su se pridružili akademičari notre-damskoga sveučilišta. Bojkotirali su sve lokale, koji su prodavali nepristojne listove.

Pa i američki ministar pošta je naredio, da pošta povraća sve pošiljke nemoralnih listova.

Američki primjer neka nas bodri. A znajmo da svaki rad i pokret mora početi od nas samih. Zato ćemo uvijek odbaciti nemoralnu i protuvjersku štampu.

ZA VJERSKU ŠKOLU

„Borba za školu znači borbu za kršćanstvo. To je borba za križ i u toj borbi ne ćemo popustiti da nas zavodi kakav pruski ministar... U toj će borbi podleći sadašnja školska po-

Lašci i zlobnici!

Riječi Svetoga Pisma

Sto je Sveto Pismo?

Sveto Pismo je skup knjiga koje sadrže objavu Boga ljudima. Sve knjige Svetoga Pisma koje govore o objavi Božjoj do dolaska Gospodina Isusa zovu se knjige Staroga Zavjeta, a one knjige koje govore o objavi Božjoj od dolaska Gospodina Isusa zovu se knjige Novoga Zavjeta.

Neki dan sam došao u razgovor s jednim pravnikom. Govorili smo o nekim novinskim natezanjima. Dodao je: „Kada iznosimo ono što je ko rekao ili napisao, onda treba biti pošten, pa sve reći, a ne iz sredine nešto istrgnuti i tako svemu dati posve drugi značaj“. Nastavio je: „Ako se toga ne držimo, onda bismo raznim izvatcima i iz Svetoga Pisma mogli dobiti utisak da je Sveto Pismo skup knjiga koje sadrže najgornje i najgnusnije pripovijesti!“

Istini je rekao.

Evo meni je u ruke došla knjižica koja ide od ruke do ruke, a sadržaj su joj razni izvatici iz Svetoga Pisma Staroga Zavjeta, sa svrhom da hrvatskoj javnosti, posebice omladini, kaže, da Sveto Pismo nagovara i upućuje na laž, krađu, otimačinu, rat — — — Svaki ozbiljan čovjek će se nasmiјati izvodima te knjižice. Ali knjižica nije ni izdana za ozbiljne ljude, koji znadu misliti.

U Svetom Pismu stoji na jednom mjestu: „Nema Boga!“ Ali ispred toga stoji riječi: „Ludak kaže: Nema Boga!“

Ovo iznosim radi naše omladine, da se znađe snaći kakva joj pod ruku dođu brošure i knjižice ovakvog ili sličnog načina pisanja, a da znadu to i drugima jasno iznijeti.

Drugo!

U današnjim vremenima, kada je socijalno pitanje, drugim riječima pitanje želuca, postavljeno na prvu tačku dnevnoga reda, razni agitatori u bacuju krilaticu na račun nauke, sadržane u knjigama Svetoga Pisma. Nji-

litika kakvu danas vode kod nas i uopće po svijetu. Neka nam Bog dade jakosti, da uvijek sudjelujemo u toj borbi.“ Tako je pisao o vjerskoj školi odlični borac za prava njemačkih katolika Windthorst.

Neka junačka se žena izrazila protiv državne škole, a za vjersku, iz ovih razloga:

„Protiv skupnih škola glasujem:

1. Jer sam rimo-katoličke vjere i zato ne mogu željeti, da se moja djeca odgajaju u duhu novoga poganstva. Od toga svjetovnog nazora do konkretnog kulturnog boljševizma je naime još samo mali korak.

2. Radi svoga njemačkog nacionalnog stajališta. Ne mogu i neću pomagati, da se ispuni ono, što već decenije zahtijevaju komunisti.“

ma je nauka evanđelja sredstvo pretstavnik kapitala, da se bespravna masa drži čvrstim ularom stege.

„Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, a ostalo će vam se dodati.“ — „Što koristi čovjeku da cijeli svijet zadobije, a duši svojoj naškodi?“

To su rečenice iz knjiga Svetoga Pisma.

Ove i mnogo sličnih izreka razni agitatori sve do slova napamet znaju, i još poprate svojim tumačenjem. Čovjeka, koji nije naučen misliti, vrlo lako osvoje, i doslovnim iznašanjem ovakvih rečenica evanđelja potkrepljuju svoju tvrdnju, da kršćanska vjera, i uopće vjera u Boga, i nije ništa drugo nego sredstvo gospodara novca — da novac osiguraju sebi, a sirotinji zato puštaju da se opija nadama vječnoga života.

Ovo je kruh naš svagdašnji bezbožnoga rada po našim mjestima. Ovakva izvađanja su na dnevnom redu; samo jedamput na ovaj način, a drugi put na drugi.

Govor o utjecaju gospodara novca na kršćansku misao — premašen je. Život je drukčiji. Mi znamo ko u Crkvi ima riječ, i ko ustaje na obranu prava Crkve. Svak prije nego predstavnik novca. Zapravo su predstavnici novca prvi i glavni neprijatelji Crkve.

Spomenute izreke stoje u Svetom Pismu, i mi potpisujemo sadržaj njihov. I sadržaj njihov je posve ispravan i na mjestu.

U nijednoj prilici iz života Gospodina Isusa ne možemo vidjeti da bi On bio mrzitelj života. On pače uskrisuje mrtve! Narod koji gladuje ne pušta da umire od gladi, nego ga i čudom hrani. A kada On govori: Tražite najprije kraljevstvo nebesko... — time ne govori: Prezrite tjelesni život, i o njemu ne treba voditi brigu. Ni ovom ni nijednom drugom prilikom Gospodin Isus ne govori da zemaljske vrednote nisu nikakve vrednote, da je zemaljsko blago pitanje o komu nije

vrijedno ni govoriti, a još manje da o materijalnom dobru ne smijemo voditi skrb, ako hoćemo dobiti nagradu u vječnosti.

Ko tako tumači Isusa iz Njegovu nauku, taj je lažac i zlobnik.

Gospodin Isus ističe kraljevstvo nebesko — život u vječnosti — da kaže kako ono ima prednost pred zemaljskim blagom — kako je duhovno i vječno nad materijalnim i raspadljivim. — To govore izreke evanđelja, to govori Isus i kršćanstvo.

Zar nije tako?!

Junior

Dobro je da znaš:

— da Njemačka misli da stvori svoju, njemačku vjeru, državnu vjeru, kojoj će pripadati svi njemački državljani;

— da će ta državna vjera biti izgrađena „na otkrivenju Božjem u naravi, sudbini, životu i izumiranju naroda“;

— da će vjeronauk u njemačkim školama poučavati učitelji, koji su istupili iz Crkve;

— da njemački biskupi javno govore, da država novcem pomaže protukršćansku propagandu;

— da se u tom pogledu ne smije ništa pisati, jer sve plijene;

— da se konkordat u Njemačkoj ne priznaje i gazi;

— da katoličke crkve, već tri godine, ne dobivaju nikakve državne pomoći;

— da su njemački biskupi izjavili: „U interesu Crkve i istine govorit ćemo mi katolički biskupi. Govorit ćemo, kada i kako budemo smatrali potrebnim. Ništa nas ne će odvratiti od naše dužnosti, ni nasilja ni grožnje. Jer smo mi katolici dobri, Nijemci i ljubimo svoju oomovinu.“

— da se austrijski biskupi ne boje ustati na obranu svoje progongjene braće u Njemačkoj;

— da katolička Crkva u Njemačkoj, kako nas uvjeravaju austrijski biskupi, proživljava tešku kušnju, jer njemačka državna vlast sa svom moći svoje snage, čisto po nacrtu i bez prestanka, radi na tome da kršćanstvo, napose katoličku Crkvu, u Njemačkoj zatire, dok joj svaku obranu sprečava kaznama i novim progongstvom;

— i da se sve ovo zove sloboda i demokracija!

R.in.

BOŽICNA POSLANICA BERLINSKOGA BISKUPA. Treće adventske nedjelje pročitan je u svim crkvama berlinske biskupije poslanica biskupa Preysinga. U njoj on najprije iznosi glavne misli Papine enciklike „Mit brennender Sorge“ i kaže: „Teški položaj katoličke Crkve u Njemačkoj kako je izložen u ovoj papinskoj enciklici strašno se pogoršao tokom ove godine. Mjere protiv Crkve izlaze jedna za drugom. Sav javni život dobiva sve više obilježje neprijateljske borbe protiv kršćanstva. Sijla, kojom se udara protiv savjesti, neprestance raste.“ Opisuje zatim svoju borbu s policijom, koja provaljuje u njegov stan i plijeni čitav biskupski dvor. Preostaje samo borba i Božja pomoć! Molitva mu je izvor okrepe i snage!

vrijeđa veličanstvo Božje, vrijeđa njenu žensku nježnost, čini je nekim bićem koga se ne može okrstiti ni muškarcem ni ženom — bićem koje samo majmuniše druge. To treba osuditi, a to i osuđuju svi koji imaju razbora, i oni koji nisu nikakvi katolici, pa i oni koji su protivni svemu što je katoličko.

Slušajte muškarce koji se tim lutkama smiju dok one svega i svašta govore, a svaka druga im je »k vragu« ili »bogami«, što govore kad te lutke odu da potraže drugu pozornicu i drugu publiku za svoju umjetničku produkciju — kako se smiju i rugaju, kako ih osuđuju i nazivaju guskama, praznim tikvama i još gore.

No ne samo što se danas opaža da je ženski svijet počeo psovati, već danas su žene mnogo, krive, što muškarci psuju. Neću se zaustavljati, kako žena može i van kuće biti tome kriva, već ću samo spomenuti, kako je u kući.

Siromašna obitelj. Brojna djeca. Zarade nema, i vrlo im je slabo. Mjere se iz dana u dan — samo neka je kruha. Odjeće imaju jako malo, cipela još i manje. Ko se ustane ranije, taj se prvi obuje — a drugi kako znadu. Tu je i dje-

vojka — kćerka. E, da, uza sve siromaštvo njoj se nešto hoće. Jest, pošto poto ona mora pa mora da ima plesnu toaletu. Da, vidiš ta i ta imaju krasne haljine za ples, a ja, zar sam ja najgora — pa cinele — a rukavice?! Sve ona mora da ima. Navaljuje na oca, na majku. Proklinje braću i sestre, zašto su rođeni, da zbog njih mora stradati. Sirota majka odvraća je. Uzalud. — »Meni mora biti i gotovo!« I čude se ljudi kad gledaju slike iz života u izlozima dućana s raznih plesova. Čude se: Vidiš onu u ovoj dugoj krasnoj haljini, s rukavima do lakta, glavom punom koverčica... Pa to ti je ta i ta! Znaš ona što stanuje u onom podrumu... Ta znaš... Da, znadu — znadu ljudi da je siromašna ali niko ne zna, koliko je zato majka suza prolila za koliko se godina ona postarala; da, niko, ne zna, kako su njezina braća i sestre manje kruha imali, kako su se tukli ko će zadnji zdjelu pomazati, a što je najgore, dok se ona zabavljala — njen otac, očajan, bijedan, bijesan na život i sebe, psovao je — grozno je psovao i sebe, i ženu, i djecu brokleo do 10 koljena. Nebo i zemlju... Boga i Bl. Dj. Mariju... sve sveće. Sve je to najgorim ri-

ječima pogrdio. Nemojmo misliti da je ovo samo plod fantazije. Ne, ne, ovo vam je stvar grozna, ali istinita. Nije ovo samo u jednoj kući, i to najsiromašnjoj. — Ne, to je gotovo u svakoj kući u kojoj djevojke imaju pretjerane zahtjeve, gdje gnjave i dave roditelje sad za ovo odijelo, sad za one cipele, sad za ovu zabavu, sad za kino itd. Ko bi sve izbrojio?! Sve je to uzrok da se danas mnogo psuje te goji i širi taj grozni običaj.

Djevojke, pozvane smo da radimo protiv psosti. To možemo, moramo, to nam je dužnost.

Bog nam nije dao dubokog uma kao muškarca da duboko razmišljamo, stvaramo i kombiniramo; nije nam dao ni muškaračke volje, ustrajnosti, samosvijesti, samostalnosti i aktivnosti. Mi smo slabije, površnije, ovisnije, pasivnije, lako se zavedemo pogledom, afektom, riječju, strastvenije smo i naglije. S tom činjenicom trebamo računati. To moramo priznati. Tako je, tako će i ostati, makar se našle i one koje će silom htjeti dokazati da je žena po svojim svojstvima i naravi kao i sposobnostima jednaka, a čak i nad muškarcem svojim bedastim feminističkim frazama.

Ali žena je jača srcem, dublje i jače osjeća, spremnija je na žrtvu. Takva je. Bog ju je takvu stvorio zbog uzvišene zadaće koju ima u životu ljudi kao žena i majka.

Djevojke, nemojmo potpasti pod negativne utjecaje onih koji hoće tobože žensku ravnopravnost. Znajmo, da smo, gdje bile da bile, pozvane na žrtvu, odricanje, samozataju. Znajmo, katoličke djevojke, da smo i u ovom »Tjednu protiv psosti« pozvane na borbu, pozvane smo da nosimo ime Isusovo među ljude, da ono bude slavljeno, a to znači pripraviti se na boj sa sobom i drugima do pobjede Krista u nama i u drugima.

Naša lozinka, naš program, sadržaj našega života neka bude Isus. Za to veliko i sveto ime kojemu se mora da pokloni svako koljeno, žrtvujemo se i odrecimo svega što bi moglo biti uzrokom, da to sveto i veliko ime bude pogrdeno. Zaludu je govoriti: »Treba suzbijati psost!« — ako sebe iznutra, iz dubine ne ispravljamo, ako naša svaka misao, svaka riječ i djelo ne bude slavilo Boga. Neka se naša usta budu otvarala samo, kad izgovaraju ono što je na čast Božju. Recimo često sa sv. Ocem

Naši dopisi

Nadin

NOVA ZVONA

Imali smo dva stara zvana na zvoniku naše župske crkve sv. Ante, koja nisu bila iz ječne iste ljevaonice i zato nisu bila muzikalno intonirana, radi čega župljani odlučiliše kupiti nova zvana. U tu svrhu bi izabran odbor, koji se dao na sakupljanje doprinosa u novcu i naravi i u malo vremena bi sakupljena dovoljna svota za nova zvana.

Zvana smo naručili kod ljevaonice Kvirina Lebiš u Zagrebu. Primili smo ih 30. pr. mj., a 31. pr. mj. uz svečanu Misu naš ih je proč. župnik blagoslovio. Zatim smo ih ogradili uz pucanje mužara podigli na zvonik. Sa zvonima primili smo željezne jarmove i nove batove.

Svi smo prečudovljivi s novim zvonima, jer je izraća lijepa, zvuk dobar, a harmonija muzikalno intonirana. Zahvaljujemo i čestitamo g. Lebišu na solidnosti, te bi svakome, ko ima kupiti nova zvana, preporučili ljevaonu g. Kv. Lebiša u Zagrebu.

Načinjanac

Filip-Jakov

KRIZARSKA AKADEMIJA

Naše Križarsko bratstvo održalo je u čast sv. Ivana Evanđeliste, zaštitnika križarske omladine, skromnu akademiju pozvavši na nju sve dobromislive mještane i prijatelje. Učinili smo to iz više razloga. Zbog toga da svoje mještane uvjerenimo, da se u našim govorima ne spava ili da se ne tjera protunarodna „popovska“ i socijalna politika, kako nam se to s izvjesne strane predbacuje. Seljak-Križar, koji je više vremena sudjelovao aktivnim radom u svojoj organizaciji, siguran je za lijepi uspjeh u izobrazbi na vjersko-moralnom i narodno-socijalnom polju, a da bi mu koji „naprednjak“ mogao podmetnuti rog za svijeću.

Akademiju je otvorio br. Milivoj Karamarko s par otvorenih riječi. Mi želimo, da se naši mještani i cijela hrvatska javnost uvjeri, da su Križari katolici ne riječi, nego djela i ishrane, da se čvrsto drže svojih katoličkih načela; da su Hrvati ne uz čašicu, već da će to znati posvjedočiti, ako ustreba, i vlastitom mučeničkom krvlju, da osvoje mjesto uz pradjedove, koji su se borili „za krst časti i slobodu zlatnu“. O tome bi leđa križarskih omladinaca najbolje mogla govoriti. Križari će za oslobođenje od gospodarske krize i bijede pridonijeti svoj obol. Mi svima kažemo: Treba kršć. ljubavi, pravde i poštenja — i socijalna će bijeda biti riješena.

Zatim je slijedilo pjevanje križarske himne. Mali Križar br. Srećko Brzić nato je lijepo deklamirao rodoljubnu pjesmu, koja je uznemirila duhove i bolesne savjesti. Naši vjerećni „glumci“ ustrajnim radom lijepo su izveli komad „Ukleti hotel“. Hvale je vrijedno „Keko Brigantin“ Ante Mikecin-Starčević.

Na zadovoljstvo svijtu akademija je završena deklamacijom sestre Ane Baričić i „Ljepom našom“...

Svim prijateljima: Bog živi! — *Domoljub*

Panom Pion XI. koji ovo dnevno moli: »Postavi, Gospodine, strazu kod jezika moga i čuvaj vrata usta mojih!«

Sve zajedno čuvajmo najprije sebe od te rak-rane. Izgradimo sebe tako, da već naša prisutnost bude sprečavala da drugi psuju, da budu uvjereni: pred njom ne smijemo psovati. Nosimo mir u kuće i obitelji. Odrucimo se čak onoga što nam po pravu pripada, ako bi to bilo uzrokom da drugi psuju. Neka nam nijedna žrtva i odricanje u tom smislu ne bude teško. Ti, učenice, u školi, ne dozvoli da na te djeluju loši primjeri tvójih kolega i kolegica, a nažalost i nekih nastavnika — ... Ti, radnice, u svojoj radionici ili tvornici, salonu i drugdje daj svima znati, da se u tvojoj prisutnosti ne psuje! Budimo osjetljive za čast Božju i duboko osjetljive! Živimo i nastojmo oko toga da Bog bude proslavljen u nama i po nama u drugima!

Zaključimo danas:

1. Kao katoličke, napose organizirane, djevojke molitvom, žrtvom, riječju i primjerom, gdje god se bude dalo i moglo, su-

Ogulin

ISPRAČAJ DOSADANJEG UPRAVITELJA ŽUPE I DOČEK NOVOGA ŽUPNIKA

16. pr. mj. bilo je u Ogulinu sve nemirno i nestrpljivo. Čekalo se novoga župnika, a ispraćalo dosadanjeg upravitelja župe. Ogulinska je naime župa bila formalno bez župnika oko 17 godina, pa je ovih dana imenovan za ogulinskoga župnika proč. Ivan Mikanić, župnik u Slunju, a za slunjskoga župnika proč. Dragutin Kukulj, upravitelj župe u Ogulinu. No i ako su za ovo 17 godina ogulinskom župom upravljali samo upravitelji župe, ne može nitko objektivno kazati, naročito za posljednjega, da nisu upravljali kao pravi župnici.

Baš smo se zbog toga teškim srcem rastajali od svoga dosadanjeg župnika, odnosno upr. župe, proč. g. Drag. Kukulja. Zato i jest za njih osam dana, otkako smo točno saznali vijest, da nam odlazi, sve odšlo tugom i nekom ozbiljnošću. Sve je bilo: i oprosni sastanci, i slikanja, i susreti u crkvi i vani, puno suza i riječi, koje su se zaustavljale u grlu.

Znali smo, da gubimo iz svoje sredine onoga, koji je preko 10 godina živio među nama, pionira kat. akcije ne samo u Ogulinu, nego i u cijeloj biskupiji, čovjeka liturgije, sadržajnih i pametnih propovijedi, odličnog organizatora, prosvjetnog radnika, dobrotvora ne samo pojedinačno, nego i društava, čovjeka, koji je mnogo volio mladež i za nju radio, koji je širokogrudno opraštao svojim neprijateljima te vrlo malo i pomirljivo o njima govorio, hitrog i sabranog svećenika, koji se razumio u sve poslove i u pravi čas pomogao dobrim savjetom, koji je volio slobodu inicijative, svojiskopuptrao dobre odluke i veselio se našim uspjesima, čovjeka ujedno i ponosnoga, koji se nije klanjao svakome, a naročito ne onima, koji su se, ga postignu svoje loše ciljeve, služili sred-

Iz crvenoga raja

20 - godišnjica ruske revolucije

Hitler je rekao 1933. ove sačržaja pune riječi: „U vremenu od dva i pol desetljeća propali su s malim iznimkama sve revolucije, jer njihovi vođe nisu razumjeli, da bit revolucije nije u preuzimanju vlasti, nego u uzgoju ljudi“. Možda će se u budućnosti ove riječi odnositi i na Hitlera. Ako bude njegova okolina stupala naprijed kao do sada, onda se ove riječi obistinjuju.

Mi ćemo spomenuti ovdje rusku revoluciju god. 1917. Po svoj Rusiji se pripravlja i već slavi ova znamenita 20. godišnjica. Revolucija g. 1917. imala je biti samo priprava za sveopću sovjetsku revoluciju, koja bi morala razrušiti današnji društveni red i osnovati novo društvo. 20. godišnjica sovjetskoga boljševizma ima se pohvaliti i s nekim uspjesima kao n. pr. u pogledu pobijanja analfabetizma i slično. Da dosegnu svoj cilj i dođu do svrhe, klali su i kolju — te je revolucija pojeła svoju vlastitu djecu.

U glavnom središnjem komitetu bila su 1917. g. 24 člana, a danas su živa samo 4. Njih deset su umrli prirodnom ili neprirodnom smrću, a deset njih Staljin je otpremio mitraljezom. Oni, koji su milijune

stvima, koja su naročito u današnje doba — jako uobičajena, čovjeka, koji nikada nije gledao na broj, nego na vrijednost, koji se zalagao i ljubio ne samo riječima, nego i djelom, istinu i mir, svoje poglavare, Crkvu i svoj narod. I baš ovim posljednjim vršinama stekao je sebi i svima onima, koji su ga volili, ljute i smrtne neprijatelje, koji se kao katolici nisu sticjeli, da se na njega nabace brojnim i kojekakvim klevetama.

Društva kat. akcije, mali ministranti, humana društva okolnih sela izgubili su svoga dosada najskrenijeg prijatelja i najučestv. radnika. Stoga su se i oprostili s njim onako srdačno. Najprije se i javno oprostilo križ. bratstvo i sestinstvo. Ono mu je posvetilo čitavu jednu akademiju uči Bezgrješnog Začeca, a na oprosnom sastanku, oanosno čajanci predalo mu simbole svoje zahvalnosti i odanosti. Bratstvo ga je proglasilo začasnim članom, a sestinstvo mu poklonilo lijep kip. Pojedinci su se i ostala društva, svaki na svoj način, oprostili od svoga župnika. Naročito je bila dirljiva oproštajna večera, koju mu je u domu sv. Roka priredila zajednica humanih društava, t. zv. „Uzajamnost“.

16. nas je navečer konačno ostavio. Na kolocvoru se sakupilo svijeta. Čas rastanka je došao, suze su navirale na oči, vlak je oćurio, primio ga i pošao dalje, a onca se čuo samo ječaj, glasni plač i zagnji „zbogom“. Svijet se vraćao šutke i sa suzama u očima uvjeren, da je izgubio mnogo, vrlo mnogo.

Dočekalo se isti dan i novoga župnika, no ne onako, kako bi trebalo. Nije u tome bilo ni mržnje, ni trunka prezira, ne, to su bila ojadena, razalošćena srca, koja u punini svoje žalosti nisu mogla primiti ni tračak veselja.

Župljanin

slali na vješala — i oni su na njima svršili ili su u Sibiriji ili na Solovječkim otocima. Uzmimo primjer Žigova Jagode, čefa tajne policije, koji je hiljace ubio bez ikakvog ispitivanja, ali ovih dana je i on isto tako zaglavio. Ko bi izbrojio, koliko ih je samo u g. 1937. dao poubijati i zatvoriti krvnik Staljin? I to su većinom sve komesari, tajnici! A glade vojske ista je stvar. Tu su pali i padaju i svernoćni generali. Za njih su to saveznici Trockoga. Sve do lani ovi su svi bili pravi komunisti, sovjetski „bogovi“. A najedamput su postali „lupeži, zlotvorci, razbojnici“ — po riječima oca Staljina.

God. 1922. bila su samo 2 logora za prisilni rad, a danas ih ima 250. Znači, da se broj nezadovoljnih množi od dana do dana. God. 1936. bilo je u tim logorima 650 hiljada radnika i seljaka.

Uništila je ta vladavina i ruskoga seljaka. Oduzela je čovjeku vjeru i porušila crkve, a svećenike odvela u Sibiriju.

Možda je ovo glavni razlog, što nad neuspjehom i krabom Staljin čisto nije pri svijesti i svima se grozi. Krv tolikih ne da mu mira i pokoja i on u svom ludilu č-

6. Kao kćerke i sestre u kući, kao učenice u školi, kao radnice u radionici, kao građanke i seljanke na svakom koraku svojom pojavom, svojim uzornim ponašanjem suzbijati ćemo psost. No dakako tek tada ćemo to moći, kada sveto ime Isus bude proželo naše duše, naše najintimnije misli, riječi, naše srce — sve nas.

Graditelji svete Hrvatske

(Knjiga koja je potrebna i inteligenciji i širokim hrvatskim narodnim slojevima)

Hrvatska je javnost sa zanimanjem primila obavještenje naklade „Dobre Stampe“ u Slavonskoj Požegi, da će doskora izaći nova knjiga hrvatskoga katoličkoga pisca Petra Grkca pod naslovom „Sveta Hrvatska“.

Naklada se pobrinula, da knjiga može prodrijeti i u široke narodne slojeve. Zato je udarila vrlo nisku cijenu od 20 dinara za sve one, koji su knjigu naručili i uplatili do 31. prosinca prošle godine. Sada je cijena knjizi povišena na 25 dinara bez pošt., jer je nemoguće davati djelo,

ni začnje dane svega. On bi morao biti zadovoljan i prilikom 20. sovjetske revolucije dati amnestiju svima te uvesti red i mir.

Narod misli da će se nasilje Staljina pogvostručiti, dok ne dođe do konca. Zadnje dane se čisti ministarstvo vanjskih poslova. Niko nije siguran od krvnikove ruke. I njegov ljubimac Litvinov paga u nemilost. Staljin ga strašno mrzi. Još se nije odlučio, da ga pošalje na drugi svijet, jer ga Rusija saga potrebuje. Do sada je uapšenih 150 činovnika vanjskoga komesarijata.

Glavni šef tajne policije Ježov svaki dan nekoga zatvara. Razlog je u tome — kaže Ježov — jer da su bili umiješani u urotu protiv Staljina. Staljin ne vjeruje više ruskim ljudima, već je povjerio strazu u Kremlju samim Georgijevcima iz svoga rođenog kraja — od kojih mnogi ne znaju ni riječi ruski. Zadnje vrijeme je pritvorena Zemljacka, potpretsećnica narodnog odbora Sovnarkorma — poznata za vrijeme Lenjina.

Sam Kaganović zet Staljina, nalazi se pod najstrožom kontrolom. Ne vjeruje mu kao prije. Dva čovjeka, koja su mu vjerna, su Molotov i Ježov. U Vladivostoku je počeo proces proti Zemskovu, načelniku brodogradnja na Istoku. Proces se vrši sa zatvorenim vratima.

Veoma je zanimljiva činjenica, da je veliko mnoštvo viših funkcionera srčano obojilo. Putovanja su i to česta liječnika iz Beča, koji ne liječe samo Staljina, nego i odlične vođe stranke. U mjesecu studenom 100 ljudi je bilo u Kremlju liječeno. Kad doživi 40. godinu starosti, činovnik ruski je neposoban za službu, jer ga ubija strah pred krvnikom.

Začnje dane skupoća je zavladała na galekom Istoku.

Ko bi mogao nabrojiti sve strahote o Rusiji — danas, kad ona slavi 20. godišnjicu boljševičke revolucije.

Zalozna je to proslava. Proslava krvi, tamnica, batina, glačai i živčanih oboljenja. Svi zarobljenici, koji mogu ikako pobjeći, bježe i pričaju grozote. Književnici isto. I sami vođe komunista po raznim zemljama vraćaju se razočarani!

Mi ćemo se još koji puta porazgovoriti o veličini i ludilu Staljina, a za sada ovo na razmišljanje — ljudima dobre volje i zdravoga razuma!

R. in.

PROGON PRAVOSLAVNOG SVE-CENSTVA U RUSIJI. Javljaju iz Varšave, da su i Sovjetskoj Rusiji u posljednje vrijeme osuđili na smrt 22 člana pravoslavnog klera, među njima arhiepiskopa za sređnju Aziju, druga dva biskupa i ostale crkvene velikodostojnike. Svi su oni odgovarali pred vojničkim sudom radi veleizdaje. Isto tako je zloglasna GPU raspustila crkvene zajednice u Voronešu, Tveru i drugim mjestima.

NARODNI DOHODAK POVEĆAO SE za dvije milijarde dinara. Po računu Ministarstva financija naš narodni dohodak u 1937. godini bit će oko 44 milijard. 600 milijardi dinara, za 2 milijarde veći negoli 1936. Od 69,6 milijardi u 1926. on je u 1931. bio pao na 42, zatim na 37,5 u 1935., pa se u 1936. poboljšao na 42,3 i u 1937. na 44,2 milijarde dinara.

koje je štampano na finom perolakom papiru i imade 232 stranice, ovako jeftino.

Potrebno je dakle, da svi prijatelji hrvatske katoličke prosvjete naruče ovo djelo i da kroz ovaj mjesec, a i kasnije, vrše što življu propagandu za nj.

Omotna umjetnička slika, štampana u dvije boje, predstavlja uz naslov biskupski štap kao simbol organizirane katoličke Crkve i moćnik kao znak štovanja i čuvanja svih duhovnih snaga hrvatske sadašnjosti, prošlosti i budućnosti. Na štapu, koji je izraden prema jednom primjerku, sačuvanom u glasovitoj zagrebačkoj kapitoljskoj riznici, stiliziran je u sredini hrvatski grb, na kojemu počiva lik zagrebačke katedrale, a vrh se štapa završuje glavom Spasiteljevom.

Sadržaj je knjige ovaj:

Hrvati primaju kršćanstvo, Hrvati i Romani, Pioniri kršćanske Evrope, Prvi odgojitelji Hrvatske, Prva borba Hrvata za vjeru, Branimir obnavlja zavjet Hrvatske, Blagoslov pape Ivana Osmoga, Predstavnicu svete Hrvatske u doba narodnih kraljeva, Pokornik Martin dolazi u Hrvatsku, Posljednja gozba kraljice Jelene, Hrvatska neovisnost i duhovni napredak, Zalost i utjeha majke Hrvatske, Dru-

Iz naših krajeva

NOVI KOTORSKI BISKUP. Nj. Sv. Papa Pio XI. blagoizvolio je imenovati za novoga kotorskog biskupa gimn. kateheta u Kotoru prof. don Pavla Butorca, svećenika kotorske biskupije. U njemu kotorska biskupija dobiva za svoga biskupa domaćeg sina, uzornog svećenika, učenog i dubokog mislioca, aktivnog i oduševljenog radnika Katoličke Akcije te odličnog hrvatskog rodoljuba. Sva hrvatska društva u Kotoru priredila su mu ovom prilikom srdačne manifestacije. Skupa s njegovim svećentvom i vjernicima te svim Hrvatima katolicima i mi se od srca radujemo ovom njegovom imenovanju i od Boga molimo obilje milosti.

JUGOSLAVENSKA AKCIJA ISTUPLA IZ „ZBORA“. U redovima Ljotičevog „Zbora“ došlo je do novog istupa. Centralni odbor Jug. Akcije u svemu se solidarisao sa stanovništvom, koje su zauzeli V. Jotić, dr. Gregorić i D. Perić, a koje je Ljotić isključio, te je odlučio, da Jug. Akcija istupi iz „Zbora“.

SAZIV BANSKOGA VIJEĆA. Ban primorske banovine sazvao je na redovito zasjedanje bansko vijeće prim. banovine za dan 7. veljače t. g. Prijedlog ovogodišnjega proračuna iznositi će oko 60, dok je prošlogodišnji iznosio oko 49 milijuna dinara. Banskog vijeća sazvano je za taj dan, što će se dan prije, 6. II., obaviti u Splitu izbori za senatore, pa da se banski vijećnici ne bi dva puta pozivali.

NOVI PRAVOSLAVNI MJESECNIK. Za gornjokarovačku, dalmatinsku, zagrebačku i pakračku eparhiju počeo je izlaziti u Zagrebu novi mjesecnik „Pravosl. vni Branik“. U uvodnom članku ističe, da je počeo izlaziti radi potrebe, koju su pravoslavni Srbi, koji su u ovim krajevima u manjini, već dugo osjećali.

NOVI SENATORI. Potpisan je ukaz, kojim su imenovani novi senatori: Dr. Želimir Mažuranić, dr. Ante Pavelić, Anton pl. Mihalović (novi), dr. Georg Grassl, Steva Janković (novi), dr. Hamdija Karamehmedović, prota Steva Mihalžić, Janko Spasojević (novi), Spira Hadžiristić (novi), dr. Bogdan Gavrilović i dr. Lujo Vojnović (novi).

KANDIDATI HSS ZA SENATORE U PRIMORSKOJ BANOVINI. Na zajedničkom sastanku hrv. nar. zastupnika i načelnika općina 10. t. mj. u Splitu jednoglasno prihvaćena je lista kandidata za senatorske izbore: Nosiocem liste izabran je g. Šime Belamarić, težak iz Mandaline i predsjednik kotorske organizacije b. HSS. u Šibeniku. Za njegovog zamjenika izabran je g. Šimun Džida Matin, seljak iz Velikog Ogradenika općine Mostar. Za drugog kandidata postavljen je g. Dinko Sarnečić, općinski načelnik iz Korčule, a za njegovog zamjenika g. Ilija Skobić, hotelijer iz Konjice. Dr. Maček je telefonski ovu listu olobrio.

OPĆINSKI IZBORI U PREKU. U nedjelju 9. t. mj. obavljani su u Preku općinski izbori. Bila je postavljena samo jedna lista b. HSS na čelu sa Rokom Kotta, predsjednikom kotarske organizacije b. HSS u Preku. Upisanih je bilo u birački spisak 2803, a glasovalo ih je za ovu listu 189.

za borba Hrvata za vjeru, Sveti Frajo u Hrvatskoj, Novi predstavnici duhovnog napretka, Blaženi Augustin Katić, Blaženi Nikola Tavilić, Blaženi Iracija, Treća borba Hrvata za vjeru, Fra Andeo Zvijezdović, Otac Majej Bošnjak, Prvo rasulo hrvatskoga taljevstva, Razaranje župa i biskupija, Župnici mučenici, Narod bjegunaca, sužnjeva i mučenika, Najveći blem kršćanstva, Marko Marulić, Blažena Ozana Kotorka, Katarina Kosićeva sluša glas Isusov, Pustinjaci sv. Pavla, Remetski mučenici, Četvrta borba Hrvata za vjeru, Mučeništvo bl. Marka Križevčanina, Isusovački misijari, Pogled u duhovni život Dubrovika, Indijski apostol Nikola Ratkaj, Djevica Majke Božje Olovske, Zagrebački biskup Martin Borković, Nova osanost Hrvatske, Apostol jedinstva Pavao Zorčić, Molitva Pavla Zorčića, Marijino kraljevstvo, Hrvatski se pavini bore za samostalnost, Hrvatski prosvjetiteljski programi, Josip Drugi i sveta Hrvatska, Dva Filipovića, Peta borba Hrvata za vjeru, Petar Barbarić, Lik biskupa Langa, Najnovija obnova hrvatskoga zavjeta, Pogovor.

Samu dakle naslovi kazuju, da je u knjizi obradena vrlo opsežna gradnja. Da način prikazivanja bude što raznolikiji, izmjenjuju se stihovi s prozom. Premda pisac kaže, da u stihovi-

Riječ našega preuzv. biskupa

Na Silvestrovo i na Mlado Ljeto

Na Silvestrovo uveče, po starodrevnom običaju, pobožni je puk ispunio katedralu sv. Jakova, da čuje riječ svoga ljubljenoj pastira i biskupa; preuzv. dra Jerolima Milete, i da se zahvali Bogu na primljenim dobročinstvima preko godine.

Preuzv. biskup stupio je na propovijedonicu i uglavnom rekao ovo:

Zahvalni budimo Svevišnjemu na svim udijeljenim duhovnim dobročinstvima preko godine: na brojnim nekrvnim žrtvama na našim oltarima, na primljenim sv. sakramentima, na svim slušanim propovijedima i kršćanskim pobudama kao i na ostalim brojnim pobožnostima.

Zahvalni smo Bogu, što smo sinovi svete Crkve Kristove, kojom upravlja vidljivi poglavar, slavno vladajući Papa Pio XI., vladar rijetkih umnih sposobnosti i uzornoga kreposnog života, i ako u svojoj dubokoj starosti od 81 godine života. Sv. Otac Papa Pio XI. zadužio je i ove godine cijeli svijet svojim umnim enciklikama, osobito onima proti bezbožnom komunizmu i rasizmu te Meksiku o problemima Kat. Akcije. U svojoj alocuciji na Badnji dan Sv. Otac je naglasio, da »u svojoj očinskoj ljubavi nema gorke riječi ni za koga ni u ovom ni u onom taboru. Njegov je poziv upravljen u daljinu neprijateljima, protivnicima i progoniteljima. On se ne može odreći istine, na kojoj isključivo počiva snaga njegove pomoći. On se ne može odreći istine, pa makar za sve žrtvovao svoj život.«

No Sv. Otac 15. XII. je na poseban način skrenuo pažnju cijeloga svijeta, kada je na svečanom činu, kojim je novim kardinalima podijelio znakove kardinalske časti, govorio o crkvenim prilikama u našoj državi. Papa je tada rekao da je Zagreb u crnini i žalosti, koju Papa dijeli iz svega srca, kao što je već dijelio i poštovanje i ljubav prema starom dobrom i vrijednom pastiru, kakav je bio zagrebački nadbiskup. Naš Preuzvišeni ističe, kako i on, sa cjelokupnom milom hrvatskom domovinom, dijeli osjećaj žalosti i korote za mrtvim nadbiskupom Baerom. Sv. Otac upravo je tom prigodom riječi zaslužene i iskrene pohvale novoizabranom kardinalu, višegodišnjem beogradskom nunciju Mons. Pellegrineti-u No Sv. Otac je i s bolju konstatirao, kako je naša država odbila rijetko dobro, koje je Papa sa suradnicima nuda — kon-

Kuda to vodi?

„Hrišćanska Nauka“

(Iz Nušičeve „Autobiografije“).

Ovih nas je dana naša šibenska gimnazija ponovno obogatila novom senzacijom. Nižu se sada i predstave i plesovi jedno za drugim. Publika jatimice hrli. Pa kako i ne bi, kada naši veseli grabandijaši igraju i zabavljaju do milote, vođeni od ispitanih kazališnih „režisera“, koji ne žele da snose nikakvu odgovornost za sve abnormalne pojave, koje se događaju u zavodu.

ma nije išao za umjetnošću, ipak su njegove epske pjesme pune plastičnosti i zanimljivosti. Neke će pjesme, kao na pr. ona u kojoj je obrađen život bl. Gracije iz Mula, moći da se takme s najboljim suvremenim hrvatskim epskim pjesmama. Kod toga je pisac nastojao da svagdje dadne čistu povijesnu istinu, a ako se gdje poslužio kakvom „pjesničkom slobodom“, odmah je to naznačio u bilješki, ispod teksta ili je u prozirnim člancima prikazao životne događaje tako jasno, da čitalac ne će biti u neprilici, šta ima držati povijesnom istinom, a šta umjetničkim i psihologijskim razrađivanjem.

Povijesna su gledišta pisca plod dugogodišnjega proučavanja i proživljavanja. U pogovoru imademo neke vrste piščevu ispovijest o glavnim njegovim načelima, na kojima se djelo osniva. Uvjereni smo, da će i ta ispovijest naići na veliko zanimanje u hrvatskoj javnosti.

Djelo ima veliku odgojnu vrijednost. Nigdje drugdje nijesu tako plastično prikazana glavna razdoblja hrvatskoga duhovnoga razvoja. Ni u kojem drugom djelu nije na jednom mjestu sakupljeno toliko zajamčenih povijesnih događaja iz života hrvatskih službenika, Božjih sluga i krepo-

kordat. Sv. Otac je naglasio, kako će doći dan, kada će se teško pokajati svi oni, koji su spriječili ovu blagodat, ne samo radi vjerskoga mira, nego i radi socijalnog i političkog.

Dalje je spomenuo i neke javne grijehe, koje, kao Biskup, energično osuđuje. Osuđuje postupak nekih javnih odgovornih uzgojitelja, koji mimo i proti kršćanskim nazorima uzgajaju našu katoličku omladinu i truju one andeoske duše. Osuđuje i javni nemoral, koji se ispoljio u raznim oblicima. Ne može još prešutjeti ni tešku pojavu, što je naš težak zanezario naše svetište, dok traga za raznim krivim prorocima, koji ga huškaju proti svetoj katoličkoj Crkvi i proti njenom svećenstvu, a zaboravlja, da je uprav katolička Crkva u najtežim časovima spasila sav naš hrvatski narod. Preuzvišeni se ponosi, što je bš težačkog podrijetla te zaklinje naše težake, neka se povrate k staroj pobožnosti i vjeri otaca.

Osuđio je još rak-ranu našega sela i grada: grdnu kletvu i psovku te najavio posebni »Tjedan protiv psovki«, koji će se u našim dvjema biskupijama održati od 9. do 16. t. mj.

Pri koncu propovijedi sjetio se svih pravovjernih mrtvih, nad koje sazivilje pokoj vječni i svjetlost vječnu. Završio je riječima pjesme zahvalnice: »Spasi puk svoj, Gospodine!... Neka bude, Gospodine, milosrde Tvoje vrhu nas!... U Tebe sam se, Gospodine, ufao, ne ću se smesti u vijek!«

Na Mlado Ljeto preuzv. biskup u 5 sati naveče razvio je u posebnoj propovijedi lijepe praktične misli iz poslanice sv. Pavla Titu (2, 12), da trijezno, pravdom i pobožno živimo na ovome svijetu. Pozvao je još sve svoje vjernike na karitativan rad, osobito što obilnijim milodarima za karitativne ustanove: Uboški Dom, Konferenciju sv. Vinka Paulskoga i Katoličku Karitas. Najavio je veliko euharistijsko slavlje prilikom međunarodnog euh. kongresa u Budimpešti koncem svibnja t. g. Za taj dan pozvat će svoje vjernike, da se sjedine u duhu s predstavnicima svih naroda, koji će se sakupiti u Budimpešti, da se toga dana s njima dostojno poklonimo Euharistijskom Kralju u našim crkvama.

njeg retka vrijeda kršćanski nazor na svijet.

Evo zlatnih zrnaca toga slonskog mučraca i klasičnog pisca s istoka, koji učf tamni zapad „mnogoboštvu“ u zamjenu za kršćanstvo:

Tu se priča o „omiletoj neznabožačkoj veri“, ironizira „hrišćansko milosrde“. Izvrgavaju se ruglu mnoga biblijska lica iz Staroga i Novoga Zavjeta. Tu — pred omladinom i publikom — govori se o *svlačenim pantalonima „pred celim razredom“* i o *uđarcima „po golome telu“*. Do cinizma i blasfemije izvrće se dogmatska nauka o grijehu praroditelja i pledira pri tome, „*što je prvi greh jeđne žene utopšte simpatična stvar*“. Nastavlja se, da je „*Adam zagrizao Evu... i zbog toga mu Gospod Bog prelje jedno rebro*“. Blasfemno se još govori o Hristu i *izvrće*, „*da je četrdeset dana proveo u kitovoj utrobi*“. Govori i o Judu, da je „*deset zapovijedi božji... prođao na goru Ararat*“. — Da bude vajni recitator prosljeđio do kraja, sav komad, bila bi komedija potpuna.

Opet mi ovdje pitamo, kuda zaista vodi sve ovo i kada će se jednom učiniti kraj ovom planskom izazivanju vjerskih i moralnih svetinja naše katoličke omladine? Mi ovdje ogorčeno protestiramo na ovakve kvalifikovane ispađe na naše pozitivno kršćanstvo i smatramo odgovornima za ovakve nemile pojave na šibenskoj gimnaziji sve one „režisere“.

Bezbožnici na djelu!

MEKSIKANSKE KNJIŽNICE

Glavni savjet borbenih bezbožnika u sovjetskoj Rusiji je zaključio besplatno poslati bezbožničkome savezu u Meksiku za njihove proletarske knjižnice oko 25 hiljada većih i 50 hiljada manjih knjiga u španjolskom i engleskom jeziku. Među tim knjigama su djela Marksa, Engelsa, Lenjina i Staljina, zatim brošure Dimitrova i bezbožnoća vođe Jaroslavskoga. Te će bezbožne knjige dovesti u Meksiko jedan sovjetski parobrod.

UMJETNOST U RUSIJI

Glavni odbor za kazalište i umjetnost je pod vodstvom bivšega sovjetskog poslanika Heršencera zabranio u Rusiji slavnu Schubertovu skladbu »Ave Maria« radi njezinoga vjerskog značenja. A glavni savjet bezbožničkome savezu je poslao molbu na vladu da zabrani svaku religioznu glazbu.

Križarske vijesti

SRETNU NOVU GODINU Križarima i prijateljima Križarstva žel' predsjedništvo Vel. Križ. Bratstva!

MERZOV DAN U ZAGREBU. Velika proslava Merzova dana u Zagrebu bit će u nedjelju 1. svibnja. Organizaciju priredbe imaće AKB Mahnić. Sudjelovat će i Križari iz drugih mjesta.

ODRŽANI TEČAJEVI. U Komizi na Visu održan je tečaj za otok Vis, koji je vodio br. Nikola Kirigin. Usplo je vrlo dobro. — U Sopju je održan 29.—31. XII. i 1. I. tečaj za okolna društva, a vodio ga je br. Družak. — U Osijeku je od 28.—31. XII. održan tehnički okružni tečaj, koji je vodio br. Karlo Koehler, a duhovnu stranu preč. Anaković. — U Ludbregu je održan mjesni tečaj 31. XII, te 1.—3. I. a vodio ga je br. Rudolf Pavlek. — U Novoj Kapeli je održan mjesni tečaj 28.—30. XII, a vodio ga je izaslanik krajevnog ođbora u Novoj Gradiski.

RADNICKI KALENDAR. Križarski radnički kalendar bit će razaslan svim društvima, koja su naručila regovni križarski kalendar. Taj se nalme iznova neće tiskati, već će svi, koji su križarski kalendar naručili, dobiti križarski radnički zidni kalendar. Taj je vrlo lijep, stoji komad 4 dinara. Preporučamo, ga se taj kalendar nabavlja u što većem broju.

SOCIJALNI DAN KRIŽARSTVA bit će ove godine općenito u nedjelju 20. ožujka. Taj dan će svuda biti predavanja, konferencije ita., na kojima će križari radnici među radnicima, križari seljaci među seljacima tumačiti program socijalne i društvene obnove po kršćanskim načelima. Već sada će društva rasporediti članstvo za rad na tom polju. Prema prilikama mjesta će se uređiti javne konferencije, zborovi ili obični sastanci, a bitno je, da na njima kao pregavači i govornici nastupaju pripadnici radničkog i seljačkog staleža pred svojim drugovima iz istoga zvanja.

Što drugi pišu

Pabirci iz školskih udžbenika

Zagrebačka „Hrv. Straža“ od 30. XII. pr. g. donosi:

„Kako se kod nas proslavio svojim ekavskim udžbenicima prof. Franjo Poljanec, dovoljno je osvijetlio g. dr. Fr. Fancev, sveučilišni profesor. ... On je u svoje udžbenike, koji su pretežno namijenjeni hrvatskoj srednjoškolskoj omladini, uveo sasvim novu terminologiju i novi rječnik, kao da je hrvatski jezik u tom pogledu vrlo siromašan. ...

Pabirci po njegovu udžbeniku „Istorija srpskohrvatskoslovenskog književnog jezika“, opazili smo da... u poglavlju o hrvatskim glagoljskim spomenicima g. Poljanec iznosi i ovu tvrdnju, koja je, u koliko se tiče Hrvata, potpuno oborena u najnovije vrijeme: „Osim toga hrvatska narodna država nije podupirala slovenske službe Božje, nego je, iz političkih razloga, pomagala rimskim vlastima, da je zapostavljaju i progone.“ To je trebalo reći, da se uzmogne nastaviti ovo: „Dok je u Srbiji narodna crkva uživala zaštitu vlasti i predstavljala za nju glavni oslonac duhovne i političke samostalnosti, dotle su hrvatski vladari uzimali u zaštitu anacionalni katolicizam (masonska fraza!) koji je u principu protivan svakoj samostalnoj verskoj organizaciji.“ Dalje prikazuje, kako su hrvatski glagoljaši „bili obično vrlo malo prosvjetljeni i često je dva pismeni“, dok su kod Srba bili učeniji kaluderi i popovi!...

Interesantna je i ova nelogična i nesmislena stavka: „U doba kad u Srednjoj i Zapadnoj Evropi počinje da se javlja nov duh, duh narodnog, verskog, umetničkog preporoda (renesance), kad se te zemlje oslobađaju mračnih srednjevekovnih pogleda na svet i život (masonski izraz!) kad tamo nastaje snažan polet u oblast slobode mišljenja i stvaranja i počinje doba opšteg napretka, u to vreme naš narod pada u duhovno i političko vodstvo nekulturnog zavojevača i rušioća“...

Kod svih solidno obrazovanih ljudi, iza naučnih rezultata najnovijega vremena, oborena je ta stara masonska fraza o „mračnom i tamnom srednjevekovnom ropstvu“. Napadaj na katoličku vjeru i katolički duhovni život treba maskirati jednom otrcanom i zastarjelom frazom o „tamnom i mračnom srednjem vijeku“. Obarajući se na „mračne i tamne srednjevekovne poglede na svet i život“, pisac u isto doba ističe da se poslije tih „srednjevekovnih pogleda“ javlja „nov duh, duh narodnog, verskog i umetničkog, naučnog i uopšte svega kulturnog preporoda“. Ako se javlja nov duh, vjerskog preporoda, on ne može biti drukčiji nego li je i vjerski duh „mračnog i tamnog srednjeg vijeka“. Možda je to hvalospjev novim sektama, koje su bile uperene protiv katoličke crkve, dakle protiv mračnog srednjeg vijeka? Zar je potrebno u školske udžbenike unositi ovakove ideje? Zar je sve to u duhu „verske trpeljivosti“?

Protureformatorska književnost je obična „katolička reakcija“, jer je trebalo, da se „svet oslobodi teške vlasti rimske hijerarhije“. Ovi masonski literarni pupoljci imaju svrhu, da katoličke učenike zarana nauče kako će zamrziti tu nesretnu „katoličku reakciju“ i kako se treba osloboditi „teške vlasti rimske hijerarhije“. Sve u duhu masonske ideologije i „verske trpeljivosti“!

Ni to još nije dosta! Pavao Vergenije, bivši „papski“ poslanik, postao je u ovoj knjizi najednom Pavle, a Stjepan konzul posladi Stevan. Katolici ove odpadnike za sebe baš i ne reklamiraju, pa im je sasvim svejedno što ih je pisac prozvao: Pavle i Stevan...

Kad se govori o pojedinim ličnostima u literaturi ili povijesti književnog jezika, treba i u tom slučaju istaknuti „verske konzervativce i slobodoumne naprednjake“. Pravo na život i samostalno mišljenje treba da imaju samo „slobodoumni naprednjaci“. Sve u duhu masonskog stanovišta i „verske trpeljivosti“!

G. Poljanec svugdje pronalazi Srbe ističući pri tom sve pokrajine, a kad spominje Hrvate onda ne ističe nijednu pokrajinu u kojoj oni žive. ...

Ministar Magarašević o vjerskom odgoju

Splitska „Katolička Rijeka“ u br. 53 od 30. pr. mj. donosi:

„U svom izvještaju na sjednici financijskog odbora ministar se prosvjete g. Magarašević dotakao i potrebe vjerskoga odgoja.

Prema „Obzoru“ ministar je „među

ostalim rekao, da će ministarstvo prosvjete program i planove svih državnih škola organizirati tako, da osim odgojnih vrijednosti, koje daju razne naučne discipline za intelektualno obrazovanje, iskoristi u odgojne svrhe sve odgojne vrijednosti, koje daje religija. Iskustvo je naime pokazalo, da čisti intelektualizam nije mogao dati harmonički izgrađenoga humanog čovjeka, pa se zato pedagoška nauka obraća izgrađivanju moralne volje (potertala „K. R.“).

Gospodin je ministar dakle priznao potrebu religije u odgoju i posebice u odgoju moralne volje.

— — — — —

— — — — —

Život Šibenika
Tjedan proti psosti

Po uzoru drugih kulturnih naroda uveo se ove godine u našim obim biskupijama „Tjedan proti psosti“, da bi se već jednom stalo na kraj ovoj našoj narodnoj mani i sramoti.

Već u 5 sati u subotu 8. t. mj. počelo je u katedrali ispovijedanje ženske omladine. Potrajalo je do navečer. U nedjelju ujutro u 7.30 sati u katedrali presvij. don R. Pian preko sv. Mise održao je prigodni govor sakupljenim djevojkama i time otvorio tjedan. Naglasio je potrebu i rastumačio svrhu samoga tjedna i pozvao prisutne, da ne budu pasivne, da reagiraju na psost i molitvom dadu za nju Bogu zagovoljštinu. Oko 250 djevojaka pristupilo je zajedničkoj svetoj Pričesti.

U 5 sati popodne bila je u stolnoj crkvi euharistička pobožnost — sat klanjanja, kao zadovoljštinu Bogu za grijeh psosti. Propovijedao je gradski župnik preč. don A. Šare. Iznio je snažno i uvjeravajući sve zle strane psosti, pokazao da nema u sebi ništa što bi ma i strast čovjeka moglo zadovoljiti. Osvrnuo se posebno na psost kao našu narodnu sramotu, spomenuo njene loše posljedice i pozvao sve da se iste ostave. Zatim su ispjevane litanije imena Isusova i „Blagoslovljen buđi Bog“ te dan blagoslov s Presvetim.

Nešto iza 6 sati počeo je u Kat. Domu zbor ženske omladine. Počeo je skupnim pjevanjem učenica sv. Luce „Ave Jesu“. Križarica gđica M. Matković s puno razumijevanja čekirala je pjesmu R.

ZAKLJUČNI DAN „TJEDNA PROTIV PSOSTI“ bit će u nedjelju 16. t. mj. s ovim rasporedom: U 7.30 sati ujutro u katedrali sv. Misa, propovijed i zajednička sv. pričest mladica i ostalih muškaraca. U 7 s. u crkvi sv. Frane sv. Misa i zajednička sv. pričest za žene, a u crkvi sv. Luce za Male Križarice, Križarice i ostale djevojke, koje se i ove nedjelje budu htjele pričestiti. Popodne od 4—5 s. ura klanjanja u crkvi sv. Luce i govor. U 5 s. pp. u katedrali euharistična pobožnost i zaključna propovijed. U 6 s. u „Katoličkom Domu“ zbor mladica proti psosti.

MOLITVENA OSMINA. Od 18. t. mj., t. j. od blagdana Stolic sv. Petra u Rimu, pa do 25. t. mj., t. j. do blagdana obraćenja sv. Pavla, po cijelom kršćanskom svijetu molit će se Gospodina, da bi se sve kršćanske crkve i sljedbe sjedinile s pravom Kristovom Crkvom.

SV. ANTUN, opat. U ponedjeljak 17. t. mj. slavi se blagdan sv. Antuna opata u crkvi sv. Ante na Gorici. Ujutro u 6 s. biće lekcije, a zatim pjevana sv. Misa. Popodne u 4.30 s. blagoslov s Presvetim.

SV. FABIJAN I SEBASTIJAN. Zagovorom ovih dvaju svetaca g. 1649. prestala je harati kuga u Šibeniku. U našoj katedrali ima i oltar u čast ovih dvaju svetaca. Na njihov blagdan 20. t. mj. u katedrali pjeva se svečana zahvalna sv. Misa. Tako i ove godine biće pjevana sv. Misa u 9.15 s. ujutro.

TRADICIONALNI BLAGOSLOV KUČA obavljen je i ove godine u cijelom našem gradu. Narod s izvanrednim raspoloženjem i ljubavlju dočekivao je svoje svećenike. Ovom prilikom u svaku kuću bio je podijeljen letak proti psosti.

† MARIJA MARENZI U subotu 8. t. mj. preminula je gđa Marija Marenzi ž. Petra. U ponedjeljak bio joj je priredan lijep sprovod. Ožalošćenom suprugu i rodbini iskreno saučestuje.

PRICHEST I SAT KLANJANJA KRIŽARICA. U nedjelju 16. t. mj. u 7 sati ujutro zajednička je sv. Misa i sv. pričest svih Križarica i Malih Križarica,

Zato molimo g. ministra, da:

1. dosljedno i što prije odstrani iz škola one udžbenike, koji su napisani u materijalističkom duhu, u duhu, koji se protivi ne samo pozitivnoj religiji, nego također naučnoj i povjesničkoj istini;

2. da se zauzme kod svoga kolege g. ministra za trgovinu i industriju, da s novim financ. zakonom uvede vjeronauk u sve industrijske, zanatske i trgovačke škole i akademije. — — — — — po propisima o stalnim odnosno honorarnim katehetama, koji vrijede za ostale škole.“

Valerijeva: „Čis'oći“. Križarica gđica D. Bujas održala je govor: „U boj proti psosti“, u kome je iznijela prilike današnjice, posebno one, u kojima se nalazi težačka i račnička djevojka. Očitala je pogubnu psost, upozorila na blagočuti, kad bi nje nestalo, i pozvala djevojke, da one budu u toj borbi prve. Lijepo i upravo odlično recitala je Križarica gđica N. Šarin pjesmu J. Lahnera: „Hrvat psuje“. Na koncu je Križarica gđica L. Pavletić održala zbilja dubok i misaoni govor: „Djevojka i psost“, koji baš zato donosimo u cijelosti u današnjem našem podlistku. Pjevanjem učenica sv. Luce i svih prisutnih pjesme „O Marijo, mili glas“ i „Hoćemo Boga!“ zbor je završen.

U ponedjeljak 10. t. mj. održan je u župskoj crkvi sv. Križa u Docu u 5 sati blagoslov s Presvetim. Govorio je dominikanac mp. o. Toma Šeparović. Od prvoga grijeha naših praroditelja, pa sve do danas svim grijesima, a osobito psovkom čovjek prežimo čovjeku Bogu: „Neću Ti služiti!“ U tome i vidimo svu težinu psovke kao grijeha. Zato moramo učiniti sve da kod nas samih i naše okoline toga nestane. Na koncu preporučuje, da se učlane u Bratovštinu Presv. Imena Isusova, koja je pred više od 60 godina osnovana, da bi njeni članovi dali Bogu zadovoljštinu za psovku. Sjedašte je Bratovštine kod oo. Dominikana.

Dalji ograni program „Tjedna proti psosti“ donijet ćemo u slijedećem broju našega lista.

rica, a popodne od 4—5 sati sat klanjanja u crkvi sv. Luce, na što su sve dužne oći. — Duhovnik.

AKCIJA ZA ŠIBENSKU BOLNICU. Pred nekoliko dana na inicijativu banških vijećnika održan je sastanak svih šibenskih liječnika, na kojemu se raspravljalo o zdravstvenim prilikama Šibenika i sreza. Doneseni su zaključci, da se u prvom redu povede najživlja akcija za napredak i dotjerivanje šibenske bolnice, koja danas ne odgovara potrebama narodnog zdravlja. Liječnici su izradili opširnu prelistavku u tom pogledu, u kojoj su naveli sve najhitnije potrebe bolnice. Predstavka je upućena gosp. banu.

† BARE ALIČ-UNGAR. Rođio se pok. Bare 1873. u Žirju od tezačkih roditelja. Od nastupa svoje vojne dužnosti 1894. uzvolio je tu struku i dosegao čin mornaričkoga potporučnika. Taj je čin obnašao za lijepi niz godina. Zatim je bio umirovljen. Nakon toga g. 1923. nastupio je kao činovnik na šipadu, u kojoj službi službovao je do g. 1937. Zatim je bio pensionisan. Raskrstivši se sa životom punim skrbi i odgovornosti, povukao se u Dolac, uz more, u svoj mir, da isti zamijeni s vječnim 7. t. mj. Zadnja mu bijaše želja, nakon što se kao praktični katolik ispovijedio i pričestio, da bude ukopan u Mandalini, uz svoga sina Miljenka, koji je na šipadu 1931. prerano preminuo zaljubljen u slikarstvo kao i njegov otac u more i morsko ribarenje. Pokojnikovo želji bilo je udovoljeno. Od Docu do Mandaline krenuo je veoma lijep sprovod, kojemu su osobito u području Mandaline učestvovali svi Mandalinjani i njegovi brojni znanci iz Docu i Šibenika. Kao svome bivšem potporučniku sprovod je uveličala i vojna muzika i vojska kao i mnoga gg. vodnici. Bila mu laka zemlja, a njegovoj obitelji naše duboko saučestuje. — J. M.

U FOND NASEGA LISTA doprinio je dr. J. Mijat (Mandalina) Din 10, da počasti uspomenu pk. Bare Aliča-Ungara. — Uprava harno zahvaljuje.

NOVI PRETSTOJNIK GRADSKO POLICIJE. Dosadašnji pretstojnik gradske po-

licije g. Matutinović Ljubo premješten je u Split. Na njegovo mjesto imenovan je g. Zoričić Mato, policijski komesar u Splitu. Ovih dana novi pretstojnik preuzeo je svoj dužnost.

RODENI, VJENČANI I UMRLI U ŠIBENIKU. Grad Šibenik dijeli se na 4 župe: 1. građsku župu sv. Jakova; 2. varošku župu Gospe Van Građa; 3. dolačku župu sv. Križa i 4. bolničku župu. Krogodinu 1937. u gradskoj župi bilo je: rođenih 52; umrlih 58; vjenčanih 4 parova. U varoškoj župi: rođenih 279 umrlih 145; vjenčanih 104 para. U bolničkoj: rođenih 117; umrlih 181; vjenčanih 3 para. U dolačkoj župi: rođenih 22 umrlih 16, vjenčanih 10.

SVIM ČLANICAMA „ZIVOGA SVI JETLA“ javljam, da je nakana klanjanja u slijedeći tjedan (17.—23. I.): da psost i kletve nestane u ovim našim krajevima. — Pozivljam sve članice u nedjelju 16. t. mj. u 7 s. pristupe na sv. pričest: žene u crkvi sv. Frane, dječ. vojske u crkvi sv. Luce te popodne na sat klanjanja od 4—5 u crkvi sv. Luce zaključnu pobožnost u katedrali u 5 sati. — Baš rađ toga ovaj put naš redoviti mjesečni sastanak otpađa. — Don Ante Rođić.

Molimo čitaoce, da glavu „Katolika sa slikom Kristovom ne bacaju po ulici ili upotrebljavaju u nedolične svrhe, već neka je zapale, ako sve brojeve „Katolika ne čuvaju.“

Hrana duše

„ZLATNO KLASJE“, prosvjetni list Hrvatskoga književnog Društva sv. Jeronima, pokrenut je sa svrhom, da jače poveže mnoge tisuće jeronimskih članova, koji su do sada samo jedamput godišnje primili kalendar „Danicu“ i članske knjige. Sadržajem će taj list biti raznolik, jednako kao što su to i jeronimske knjige, prvi broj, koji je već pred nama, daje oglede te grade. Urednik je sam predsjednik Društva sv. Jeronima Msgr. dr. Ferdo Rođić — Prvi broj donosi ove poučne članske Uređnik: „Riječ, dvije hrvatskom pukom“; dr. F. Rođić: „Sabor u Zenevi“; sveuč. prof. dr. A. Živković: „Pravo i pravda“; dr. R. F.: „Nova država Poljska“; sveuč. prof. dr. B. Spišić: „Moramo se više bitnuti za našu sakuću djecu“; dr. F. Rođić: „Nadivniji sposobno t čovjeka“; sveuč. prof. dr. Stj. Škreb: „Može li se unaprijed reći, kakvo će biti vrijeme?“; dr. V. Mađekić: „Bakterije u tlu“; i od urednika: „Božja izložba“. Beletristika je zastupana jednom duljom pjesmom i jednom pripovijesti, to su: „Seljačka pjesma, kada dozjeva klasje“ i „Svijetlo Božićne noći“. Cijeli je listak s prosvjetnim bljeskama uputama iz narodnog gospodarstva i kraćim poukama. List donosi i slike. — „Zlatno klasje“ izlazi svaki drugi mjesec. Pojedini broj stoji Din 1.50. Godišnja pretplatna Din 10. — Uprava „Zlatnog klasja“ — Z. greb, Trg Kr. Tomislava 21.

TERUELSKA BORBA U SPANJOLSKOJ se nastavlja. Nacionalističke snage državaju svoje položaje, na koje crveni vojske žestoko napadaju. Borba se vodi u najbližoj okolini grada. Napadajući crveni u pomoć tankova odbijaju se jedan za drugim o snažan otpor nacionalista. Osjeća se nadmoćnost nacionalističkog topništva. Crveni su pretrpjeli ogromne gubitke. U Serblasu uništen je cio jedan bataljun crvenih Nacionalisti izjavljuju, da su ih snijeg hladnoća spriječili, da uđu u Teruel, te stako dali mogućnosti crvenima, da utvrde položaje. Branitelji sjemeništa u Teruelu prihvatili su ponudu crvenih, da se grup od 700 ranjenih nacionalističkih vojnika mogući izlaz iz grada i da se bitka nastavi tek poslije njihovog izlaska. Međutim crveni nijesu održali riječ, nego su navali na sjemenište, čim su bila otvorena vrata pristupili krvavom pokolju kako ranjenili tako i branitelja.

Mali oglasnik

TRAZI SE NAUCNIKA iz Šibenika od 12—14 godina stara, dobre obitelji, za trgovinu manufakturne, kratke i pomodne robe. Obratiti se pismeno uredništvu lista pod imenom „naučnik“.

PRODAJE SE MALA KUĆA kraj crkve sv. Frane sastojća se od: 3 sobe kuhinje, terace, malog dvorišta i podruma. — Obratiti se vlasniku: Ulica Grgur Ninskoga kbr. 195.